

Zinsontleding en Signaalwoorden in het nieuws

Vorbereiding:

- Vraag kosteloos dag- en weekbladen aan met de [Nieuwsservice](#) en/of de [Nieuwsservice Digitaal](#)
- Verzamel voorbeelden van nieuws

Onderwijsniveau: Voortgezet onderwijs

Vak: Nederlands

Lesduur: 50 minuten

Leerdoel: leerlingen passen theoretische kennis over een taalverschijnsel toe op een nieuwsitem

Kerdoelen: [1](#), [2](#), [3](#)

Werkvorm: klassikale introductie en afsluiting, kern individueel

Introductie (15 minuten)

Deze lessuggestie is toe te passen op verschillende taalkundige verschijnselen die de leerlingen leren. Eerst wordt de theorie uit de methode behandeld, daarna wordt deze theorie toegepast op een (zelfgekozen) artikel. Voorbeelden van toepassingen:

- Zinsontleding: leerlingen onderscheiden in een zin van een nieuwsbericht het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde
- Signaalwoorden: leerlingen zoeken signaalwoorden voor verbanden, opsomming, oorzaak-gevolg, middel-doel, uitspraak-voorbeeld, probleem-oplossing

Laat een aantal voorbeelden uit het nieuws zien en oefen bijvoorbeeld zinsontleding met de leerlingen.

Kern (25 minuten)

Zoek een aantal voorbeeldartikelen uit en laat de leerlingen zelf de tekst analyseren of een aantal zinnen ontleden. De leerlingen kiezen zelf een artikel dat ze aanspreekt en passen de theorie toe.

Laat leerlingen krantenkoppen en foto-onderschriften ontleden, dit zijn vaak geen volledige zinnen. Wat klopt er niet?

Slot (10 minuten)

Behandel de zinnen uit de voorbeeldartikelen klassikaal. Laat iedere leerling een zin voor de klas ontleden en uitleggen hoe hij/zij bij het antwoord is gekomen.

Differentiatie

- De leerlingen schrijven zelf een nieuwsbericht. Vervolgens geven ze deze aan hun buurman/buurvrouw die de theorie toepast op het nieuwsbericht.